

2011 թ. փետրվարի 8-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Արմենակ Դարբինյանը, Անդրանիկ Նորեկյանը, Ահարոն Չիլինգարյանը, Աշոտ Մկրտչյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումները: 2010 թ. ընթացքում արձանագրված 12-ամսյա 9.4% գնաճի միայն 7.5 տոկոսային կետը պայմանավորվել է պարենային ապրանքների գների աճով: Ընդ որում, գյուղատնտեսական պարենային ապրանքների գների աճի նպաստումը կազմել է 5 տոկոսային կետ, հացամթերքինը՝ 2 տոկոսային կետ:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության՝ 2011 թ. հունվարին նախորդ ամսվա նկատմամբ արձանագրվել է 2.8% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա ցուցանիշը աճել է նախորդ ամսվա նույն ցուցանիշի նկատմամբ 1.2 տոկոսային կետով՝ կազմելով 10.6%: Հունվարին ևս արձանագրված գնաճին գերազանցապես նպաստել է պարենային ապրանքների գների աճը՝ 4.9% (նպաստումը գնաճին՝ 2.6 տոկոսային կետ), ինչը պայմանավորվել է «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ», «Միրգ», «Մսամթերք» ապրանքախմբերի և ձվի գների աճերով: Ոչ պարենային ապրանքների գներն աճել են 0.5%-ով (նպաստումը գնաճին՝ 0.1 տոկոսային կետ), իսկ ծառայությունների սակագները՝ 0.2%-ով (նպաստումը գնաճին՝ 0.1 տոկոսային կետ):

2010 թ. հունվար-դեկտեմբերին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ, արձանագրվել է 2.6% տնտեսական աճ: Ընդ որում, արդյունաբերության ճյուղի ավելացված արժեքի աճը կազմել է 9.5%՝ պայմանավորված մետաղական հանքաքարերի արդյունահանման, սննդամթերքի, խմիչքների, շինանյութերի, քիմիական արդյունաբերության, մետալուրգիայի և ոսկերչական արտադրատեսակների արտադրության ծավալների աճով: Շինարարության ճյուղի և ծառայությունների ոլորտի ավելացված արժեքի աճերը կազմել են՝ համապատասխանաբար 3.7% և 4.6%: Ընդ որում, առաջինին նպաստել են գյուղատնտեսության, մշակող արդյունաբերության, տրանսպորտի և պաշտպանության ոլորտներում իրականացված շինարարության ծավալների աճը, իսկ երկրորդին՝ ֆինանսական և ապահովագրական գործունեության մեջ մատուցված ծառայությունների աճը: 2010 թ-ին դիտվել է գյուղատնտեսության ճյուղում ավելացված արժեքի անկում՝ տ/տ 13.4%, որը գրեթե ամբողջությամբ պայմանավորվել է բուսաբուծության ենթաճյուղի 20.3% անկմամբ:

Ինչ վերաբերում է արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներին, ապրանքների արտահանման (ՖՕԲ) ծավալների աճը 2010 թ-ին կազմել է տ/տ 42.4%: Ապրանքների ներմուծման (ՍԻՖ) աճի տեմպը շարունակել է դանդաղել և նշված ժամանակահատվածում կազմել է 13.9%:

Ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի հունվար ամսվա զարգացումները: Ամսվա ընթացքում ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի անփոփոխ մակարդակի պայմաններում ՊՊ առաջնային շուկայում նախորդ ամսվա համեմատ արձանագրվել է տոկոսադրույքների հետևյալ միտումները. մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի միջին տոկոսադրույքն աճել է 0.19 տոկոսային կետով՝ կազմելով 8.5%, իսկ միջին ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի տոկոսադրույքը նվազել է 0.55 տոկոսային կետով՝ կազմելով 13.5%: Ռեպո շուկայում միջին տոկոսադրույքը գրեթե չի փոխվել՝ 7.8%: 2010 թ. հունվարին արտարժույթի շուկայում դրամի միջին շուկայական փոխարժեքը նախորդ ամսվա համեմատ դրսևորել է հետևյալ միտումները. ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեզրկվել է 1.22%-ով՝ կազմելով 364.95 դրամ, Եվրոյի նկատմամբ արժեզրկվել է 2.45%-ով՝ կազմելով 488.43 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժեզրկվել է 3.78%-ով՝ կազմելով 12.16 դրամ:

Հունվարին դրամավարկային միջավայրը բնութագրվել է, որպես կանոն, փողի պահանջարկի նվազմամբ տարեսկզբին հատուկ սեզոնայնությամբ: Արդյունքում՝ փողի բազան ամսվա ընթացքում նվազել է 4.1%-ով, փողի զանգվածն ու դրամային զանգվածը՝ համապատասխանաբար 1.7% և 6.1%-ով: Նվազումը տեղի է ունեցել ի հաշիվ շրջանառությունում գտնվող կանխիկի 6.8% և դրամային ավանդների 5.1% նվազման, ինչի պարագայում արտարժույթային ավանդներն աճել են 4.3%-ով: Տարեսկզբին տնտեսական ակտիվության ցածր աստիճանի պարագայում դիտվել է նաև տնտեսության վարկավորման որոշակի պասիվություն, ինչն արտահայտվել է ֆինանսական համակարգի կողմից վարկավորման ցուցանիշի ընդամենը 0.3% աճով: Ամսական նման զարգացումների պայմաններում ձևավորվել են դրամավարկային ցուցանիշների 12-ամսյա հետևյալ աճերը. փողի զանգվածը՝ 14.1%, դրամային զանգվածը՝ 18.2%, փողի բազան՝ 4.8% և տնտեսության վարկավորումը՝ 28.6%: Դրամային ավանդների 32.9% և արտարժույթային ավանդների 9.5% աճերի պայմաններում դոլարայնացման մակարդակը նվազել է 4.1%-ով:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո Խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

2011 թ. սկզբին պարենային ապրանքների միջազգային շուկաներում շարունակվել են էական գնաճային ճնշումները՝ արձանագրելով վերջին ամիսների ցուցանիշների համեմատ նոր բարձրակետեր, ինչը ներքին տնտեսությունում ևս ուժգնացնում է 2010 թ-ից փոխանցված գնաճային ճնշումները:

Խորհուրդը մտահոգված է արտաքին հատվածի և գյուղատնտեսության ճյուղի զարգացումների արդյունքում 2010 թ. փոխանցված ու 2011 թ. հունվարին արձանագրված բարձր գնաճով և դրա երկրորդային ազդեցությունների ու գնաճային սպասումների ավելացմամբ, ինչը հունվարի վերջին հանգեցրել է 12-ամսյա գնաճի երկնիշ ցուցանիշի ձևավորմանը: Ավելին, 2011 թ. առաջին եռամսյակի դրամավարկային քաղաքականության ծրագրում նախանշվում են գնաճի կանխատեսված արժեքներից շեղման ռիսկեր, որոնք առավելապես աճի ուղղությամբ են, և ըստ կանխատեսված սցենարի, 12-ամսյա գնաճը միայն տարեվերջին է մտնում տատանման թույլատրելի միջակայք՝ պահպանվելով նպատակային թիրախի կենտրոնական արժեքից ավելի բարձր մակարդակում: Քանի որ գյուղատնտեսության ճյուղի հետագա միտումները դեռևս անորոշ են, և տարեսկզբից միջազգային պարենային և հումքային շուկաների զարգացումները վկայում են մոտակա ամիսներին նախանշված գնաճային ռիսկերի դրսևորման հավանականության կտրուկ ավելացման մասին, էականորեն մեծանում է գնաճի կանխատեսված արժեքներից աճի ուղղությամբ շեղման հավանականությունը:

Այս իրավիճակում Խորհուրդը միակարծիք է, որ կանխատեսվող ժամանակային հորիզոնում գնաճի կանխատեսված և փաստացի ցուցանիշների միջև շեղման վերացման, գնաճի երկրորդային ազդեցությունների մեղմման և սպասումների խարսխման համար առաջնային անհրաժեշտություն է դրամավարկային պայմանների խստացումը և դրա զուգակցումը պարտադիր պահուստավորման մեխանիզմի վերջին փոփոխությունների հետ:

2011 թ. փետրվարի 8-ի նիստում Խորհուրդը որոշեց բարձրացնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի՝ սահմանելով այն 7.75%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվեցին համապատասխանաբար՝ 10.75% և 4.75%:

---

*Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:*

*ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն*

*հեռ/ֆաքս. 56 37 61*

*էլ-փոստ. mcba@cba.am*

*www.cba.am*